

De wending

Nora van Oostrom-Streep

Bij het nadenken over het onderwerp van deze column realiseer ik me dat ik al meer columns heb geschreven over de tijd die vliegt. Over terugkijken en de vraag wat het nieuwe jaar ons zal brengen. Met die realisatie komt het besef dat we op weg zijn naar alweer de laatste weken van 2016 en dat het moment van het opmaken van de balans alweer is aangebroken. Zakelijk en privé. Zakelijk was het een druk jaar. Binnen de KNB ging het onder andere over het levens-testament, de aanpassing van Boek 5 Burgerlijk Wetboek, *Belehren* op afstand en geheimhouding en verschoning. Over de vraag hoe digitaal de notaris al dan niet zou moeten worden en wie de kosten van tucht en toezicht zou moeten dragen.

JAGEN EN JACHTEN

Voor mijzelf was het zakelijk gezien een druk jaar met veel uiteenlopende bezigheden. Voor de KNB waren er congressen, een preadvies, artikelen, bijdragen voor kranten, radio, tv, de wetgever, columns, een issuegroep en nog veel meer. Ook mijn overige werkzaamheden waren gevarieerd en vergden veel tijd en aandacht. Terugkijkend heb ik een groot deel van het jaar – dat privé ook intensief was – doorgebracht in de auto, in de file en in vergadering. Voor u zal dit wellicht niet anders zijn, maar voor mij was het opmaken van de balans een wat wrange bezigheid. Ik moest namelijk erkennen dat van mijn goede voornemen van 2016 (minder jagen en jachten, meer focus, meer balans, minder in de file) vrijwel niets terecht was gekomen ondanks het feit dat ik dit jaar met heel veel besturen en redacties ben gestopt. En

Terugkijkend heb ik een groot deel van het jaar doorgebracht in de auto, de file en in vergadering

nog meer dan dat: dat mijn goede voornemen voor 2016 hetzelfde was als dat voor 2015, 2014 en ... 2017.

ANGST

Wat zegt dat nu over mij (en wellicht ook over u en de mens in het algemeen)? Dat – zoals mijn moeder altijd heel wijs zegt – de weg naar de hel geplaveid is met goede voornemens? Dat de mens niet in staat is tot wezenlijke verandering en dat ik in 2017 in dezelfde valkuilen zal vallen als in 2016? Misschien, maar misschien ook niet. De eerste stap tot verandering is immers het je realiseren dat dingen niet goed gaan. De tweede stap is lastiger. Het analyseren wat je in de situatie houdt. Bij de beroepsopleiding sprak ik dit jaar geregeld kandidaten die heel graag weg wilden van het kantoor waar ze werkten, maar niet durfden. Bang voor de onbekende verten. Want alhoewel de bestaande situatie verre van prettig was, was deze wel bekend en vertrouwd. Ik sprak een notaris die zich wilde afscheiden van zijn maatschap. De angst dat geen enkele andere maatschap hem zou willen hebben en dat hij het alleen niet zou redden, hield hem in de bestaande impasse. Ik sprak

een klerk die graag wilde studeren voor kandidaat, maar niet aan de notaris durfde vragen of deze haar een dag in de week vrij wilde geven. Bang dat ze vervangen zou worden door een fulltimer zonder studieambities. Een oud-collega die aangaf niet te durven scheiden, bang voor de reacties op kantoor en in het behoudende dorp. Een notaris die aangaf dat de lagere tarieven van de buurman het einde van zijn kantoor zouden betekenen en daarom preventief meeging in de spiraal naar beneden, zonder te durven zoeken naar zijn eigen uniciteit. Angst, angst, angst.

LICHTPUNT

Angst is een slechte raadgever weten we allemaal, toch is het vrijwel ondoenlijk ons los te weken uit de immobiliteit waarin we vaak gedreven zijn. Toch gloort er een lichtpunt. Uiteindelijk weten we ook allemaal dat – vrij naar Nietzsche – *‘wagß uns nicht umbringt, uns stärker macht’*. In het boekje *De wending* van Volkskrantjournalist Geerhard Bolte zei iedereen die een grote (vaak levensveranderende) stap had ondernomen, dat dit het beste was wat hij/zij had kunnen doen. En meer nog: dat zij het veel eerder hadden moeten doen. We kennen allemaal varianten op het thema ‘iedere reis begint met een stap’, maar het zetten ervan blijkt enorm moeilijk. Daarom geef ik u een eindejaarstip. Voor in de schoen of onder de boom. Als relatiegeschenk of zomaar, omdat u het waard bent: *De wending* van Geerhard Bolte. Wegens overweldigend succes alleen nog maar als e-book verkrijgbaar. Om die zakelijke of persoonlijke stappen te maken die voor u nodig zijn. Om van 2017 een jaar te maken waarop u in 2018 met volle tevredenheid zult terugkijken. Zelf beloof ik u dat mijn voornemen voor 2018 een andere zal zijn dan voor 2017 en graag wens ik u en uw dierbaren, zakelijk en privé, alle goeds voor het jaar dat voor u ligt. ■